

324

Besluit van 11 juni 1993, houdende emissie-eisen voor titaandioxide-inrichtingen (Besluit emissie-eisen titaandioxide-inrichtingen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 24 december 1992, nr. MJZ24d92020, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

Gelet op richtlijn nr. 92/112/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 15 december 1992 tot vaststelling van de procedure voor de harmonisatie van de programma's tot vermindering en uiteindelijke algehele opheffing van de verontreiniging door afval van de titaandioxide-industrie (PbEG L 409) en op artikel 8.44 van de Wet milieubeheer;

De Raad van State gehoord (advies van 6 mei 1993, nr. W08.92.0659);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 9 juni 1993, nr. MJZ 09693023, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

a. inrichting: inrichting die behoort tot een krachtens artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer aangewezen categorie, bestemd voor de productie van titaandioxide;

b. bestaande inrichting: inrichting die voor 22 februari 1978 is opgericht en waarvan de jaarcapaciteit voor de productie van titaandioxide na die datum met niet meer dan 15 000 ton is uitgebreid;

c. nieuwe inrichting: inrichting die geen bestaande inrichting is;

d. stof:

1°. ingeval het sulfaatproces wordt toegepast: stofdeeltjes van welke aard ook, afkomstig van de inrichting, en met name stofdeeltjes afkomstig van erts en pigment;

2°. ingeval het chloorproces wordt toegepast: stofdeeltjes van welke aard ook, afkomstig van de inrichting, en met name stofdeeltjes afkomstig van erts, pigment en cokes;

e. SO_x: gasvormig zwaveldioxide (SO₂) en zwaveltrioxide (SO₃), afkomstig van de verschillende fasen van het productieproces en van de

- interne behandeling van afvalstoffen, met inbegrip van zuurdruppels;
- f. chloor: gasvormig chloor, afkomstig van de verschillende fasen van het productieproces;
  - g. Nm³: kubieke meter bij een temperatuur van 273 K en een druk van 101,3 kPa, droog;
  - h. bevoegd gezag: het bestuursorgaan dat bevoegd is een vergunning krachtens artikel 8.1 van de Wet milieubeheer voor de betrokken inrichting te verlenen.

Artikel 2

1. Degene die een bestaande inrichting drijft, draagt ervoor zorg dat, ingeval er gebruik wordt gemaakt van het sulfaatproces:
  - a. vanaf 31 december 1993 de uitworp van stof uit de bronnen met een uitworp groter dan 2 kg/h niet meer bedraagt dan een daggemiddelde concentratie van 50 mg/Nm³ en een uurgemiddelde concentratie van 100 mg/Nm³ en de uitworp van stof uit elke andere bron niet meer bedraagt dan een daggemiddelde concentratie van 150 mg/Nm³ en een uurgemiddelde concentratie van 300 mg/Nm³;
  - b. vanaf 1 januari 1995 de uitworp van SO_x, vrijkomend tijdens de ontsluitings- en roostingsfase van de productie van titaandioxide, niet meer bedraagt dan 10 kg SO₂-equivalent per geproduceerde ton titaandioxide;
  - c. maatregelen zijn getroffen ter voorkoming van de uitworp van zuurdruppels;
  - d. de uitworp van SO_x uit de installaties voor het concentreren van afvalzuren niet meer bedraagt dan 500 mg/Nm³, berekend als SO₂-equivalent, en
  - e. indien in de inrichting zouten worden geroost, die afkomstig zijn van de zuivering van afvalstoffen, de inrichting is uitgerust met de beste bestaande technieken ten einde de uitworp van SO_x te beperken.
2. In afwijking van het eerste lid, onder a, draagt degene die een bestaande inrichting drijft, er met ingang van 1 januari 1996 voor zorg dat de uitworp van stof uit de bronnen met een uitworp groter dan 0,5 kg/h niet meer bedraagt dan een daggemiddelde concentratie van 50 mg/Nm³ en een uurgemiddelde concentratie van 100 mg/Nm³ en de uitworp van stof uit elke andere bron niet meer bedraagt dan een daggemiddelde concentratie van 150 mg/Nm³ en een uurgemiddelde concentratie van 300 mg/Nm³.

Artikel 3

1. Degene die een bestaande inrichting drijft, draagt ervoor zorg dat, ingeval er gebruik wordt gemaakt van het chlorideproces:
  - a. de uitworp van stof uit de bronnen met een uitworp groter dan 2 kg/h niet meer bedraagt dan een daggemiddelde concentratie van 50 mg/Nm³ en een uurgemiddelde concentratie van 100 mg/Nm³ en de uitworp van stof uit elke andere bron niet meer bedraagt dan een daggemiddelde concentratie van 150 mg/Nm³ en een uurgemiddelde concentratie van 300 mg/Nm³, en
  - b. de daggemiddelde en uurgemiddelde waarde van de uitworp van chloor niet meer bedragen dan 5 mg/Nm³ onderscheidenlijk 10 mg/Nm³ en de momentane waarde daarvan niet meer bedraagt dan 40 mg/Nm³.
2. In afwijking van het eerste lid, onder a, draagt degene die een bestaande inrichting drijft, er met ingang van 1 januari 1996 voor zorg dat de uitworp van stof uit de bronnen met een uitworp groter dan 0,5 kg/h niet meer bedraagt dan een daggemiddelde concentratie van 50 mg/Nm³ en een uurgemiddelde concentratie van 100 mg/Nm³ en de uitworp van stof uit elke andere bron niet meer bedraagt dan een dagge-

middelste concentratie van 150 mg/Nm³ en een uurgemiddelde concentratie van 300 mg/Nm³.

Artikel 4

Degene die een nieuwe inrichting drijft, past ter voorkoming van de uitworp van stof, SO₂, SO₃ en chloor, de beste bestaande technieken toe, waarbij ten minste wordt voldaan aan de eisen die bij dit besluit zijn gesteld voor bestaande inrichtingen.

Artikel 5

De hoeveelheden SO₂, SO₃ en zuurdruppels uitgedrukt in SO₂-equivalent worden berekend met inachtneming van het tijdens het in bedrijf zijn van de inrichting geloosde gasvolume en het gedurende dezelfde tijd gemeten gemiddelde gehalte aan SO₂ en SO₃. De bepalingen van het debiet en van het gehalte aan SO₂ en SO₃ geschieden bij dezelfde temperatuur- en vochtigheidscondities.

Artikel 6

1. Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen met betrekking tot:
  - a. de wijze waarop de concentraties van SO_x, chloor en stof in het afgas moeten worden vastgesteld, en
  - b. het ter beschikking stellen aan het bevoegd gezag van gegevens over de vastgestelde concentraties, bedoeld onder a.
2. Degene die de inrichting drijft, is gehouden aan de krachtens het eerste lid gestelde nadere eisen te voldoen.

Artikel 7

Degene die de inrichting drijft, doet jaarlijks voor 1 maart opgave van de produktie van titaandioxide over het daaraan voorafgaande kalenderjaar aan het bevoegd gezag.

Artikel 8

Het bevoegd gezag kan bij het wijzigen van een voor een bestaande inrichting verleende vergunning als bedoeld in artikel 8.1 van de Wet milieubeheer, aan de vergunning voorschriften verbinden die strenger zijn dan de eisen, neergelegd in de artikelen 2 en 3, doch niet strenger dan de eisen waaraan bij toepassing van de beste bestaande technieken kan worden voldaan. Laatstbedoelde eisen worden slechts als voorschriften aan de vergunning verbonden, indien het voldoen aan die eisen redelijkerwijs van degene die de inrichting drijft, kan worden gevergd.

Artikel 9

Ten aanzien van inrichtingen die op het tijdstip waarop dit besluit in werking treedt, reeds zijn opgericht, wordt dit besluit eerst een maand na dat tijdstip van toepassing.

Artikel 10

Dit besluit treedt in werking met ingang van een maand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het is geplaatst.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Tevens zal het advies met de daarbij terinzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 13 juli 1993, nr. 130.

Artikel 11

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit emissie-eisen titaandioxide-inrichtingen.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 11 juni 1993

Beatrix

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

Uitgegeven de *dertigste* juni 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

1. *Achtergronden van de regeling*

Op 21 juni 1989 stelde de Raad van de Europese Gemeenschappen een richtlijn vast tot vaststelling van de procedure voor de harmonisatie van de programma's tot vermindering en uiteindelijke algehele opheffing van de verontreiniging door afval van de titaandioxide-industrie (89/428/EEG, PbEG L 201). Deze EG-richtlijn had zowel betrekking op emissies in de lucht als op lozingen op oppervlaktewateren en lozingen op zee vanuit schepen of luchtvaartuigen.

Op 11 juni 1991 vernietigde het Europese Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen genoemde EG-richtlijn, omdat volgens het Hof de richtlijn niet op artikel 130S, maar op artikel 100A van het EEG-verdrag had moeten worden gebaseerd (uitspraak in zaak C-300/89; nr. 12/91 van het weekoverzicht van het Hof van Justitie en van het Gerecht van Eerste Aanleg van de Europese Gemeenschappen).

Op laatstgenoemde datum waren in Nederland de niet op de emissies in de lucht betrekking hebbende bepalingen van meerbedoelde EG-richtlijn inmiddels geïmplementeerd in het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Regeling van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 22 december 1989, houdende regelen met betrekking tot grenswaarden voor sulfaat en chloride bij lozingen door de titaandioxide-industrie (Stb. 1989, 618)) en in het kader van de Wet verontreiniging zeewater (besluit van 21 december 1989 tot wijziging van het besluit van 9 juli 1975, Stb. 419, houdende aanwijzing van de stoffen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet verontreiniging zeewater (Stb. 1989, 596)).

Met de uitvoering van de voorschriften van de richtlijn van 21 juni 1989, die betrekking hadden op de emissies in de lucht was een aanvang gemaakt: een ontwerp van een algemene maatregel van bestuur was in procedure gebracht.

Na de uitspraak van het Europese Hof werd die procedure tijdelijk stopgezet.

Op 7 oktober 1991 werd door de Europese Commissie een voorstel ingediend voor een nieuwe richtlijn voor de titaandioxide-industrie (91/C 317/06, PbEG nr. C 317 van 7 december 1991) met de door het Europese Hof gewenste rechtsgrondslag. Het commissievoorstel was, afgezien van de aangepaste ingangsdata en enkele geschrapte uitstel mogelijkheden, inhoudelijk identiek aan de vernietigde richtlijn. Op 15 december 1992 nam de Raad van de Europese Gemeenschappen de nieuwe richtlijn aan. De richtlijn komt vrijwel overeen met het eerdere commissievoorstel en draagt de titel van de vernietigde richtlijn: richtlijn tot vaststelling van de procedure voor de harmonisatie van de programma's tot vermindering en uiteindelijke algehele opheffing van de verontreiniging door afval van titaandioxide-industrie (92/112/EEG, PbEG L 409); hierna te noemen: de EG-richtlijn of richtlijn.

Het indienen door de Europese Commissie van een ontwerp voor een nieuwe richtlijn was mede aanleiding om de procedure tot vaststelling van het onderhavige besluit te hervatten. Een ontwerp van de onderhavige regeling werd ten behoeve van de inspraak voorgepubliceerd in

de Staatscourant van 3 juni 1992 (nr. 105) en voor advies voorgelegd aan de Centrale raad voor de milieuhygiëne (CRMH). Dit ontwerp was geheel in lijn met het toenmalige commissie-voorstel voor de nieuwe richtlijn en was ook qua inwerkingtredingsdatum en ingangsdata voor de verschillende emissie-eisen daarop afgestemd. De CRMH heeft bericht geen aanleiding te vinden tot het uitbrengen van een advies over het ontwerp-besluit. Er zijn evenmin reacties naar aanleiding van de voorpublicatie binnengekomen.

Bedoeld ontwerp-besluit was nog gebaseerd op artikel 20a van de Wet inzake de luchtverontreiniging. De onderhavige regeling vindt haar basis in artikel 8.44 van de Wet milieubeheer. De enkele verschillen die de regeling met het voorgepubliceerde besluit vertoont, zijn vrijwel alle terug te voeren op de gewijzigde basis van het besluit. Het enige belangrijke inhoudelijke verschil betreft de bevoegdheid van het bevoegd gezag om in de vergunning af te wijken van de in het besluit neergelegde emissie-eisen. Op dit punt wordt hieronder nog nader ingegaan.

Aangezien het onderhavige besluit uitsluitend strekt ter uitvoering van een EG-richtlijn, zijn de aspecten, genoemd in artikel 8.40, tweede lid, van de Wet milieubeheer bij de voorbereiding van de regeling niet meer nadrukkelijk betrokken.

2. De EG-richtlijn

Met betrekking tot de EG-richtlijn kan nog het volgende worden opgemerkt. De richtlijn laat de bepalingen van richtlijn nr. 80/779/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 15 juni 1980 betreffende grenswaarden en richtwaarden van de luchtkwaliteit voor zwaveldioxide en zwevende deeltjes (PbEG L 229) en van de EG-richtlijn betreffende de bestrijding van de door industriële inrichtingen veroorzaakte luchtverontreiniging (84/360/EEG, PbEG L 188) onverlet. De Raad acht het echter blijkens de preambule van de richtlijn aangewezen dat de luchtkwaliteit (verder) beschermd wordt door het vaststellen van passende emissienormen.

Voorheen werd bij de produktie van titaandioxide het afval geloosd in het water en de lucht.

In de preambule van de richtlijn wordt overwogen dat alle afvalstoffen van de titaandioxide-industrie moeten worden vermeden of hergebruikt wanneer zulks technisch en economisch uitvoerbaar is en dat dergelijke stoffen moeten worden hergebruikt of verwijderd zonder gevaar voor de menselijke gezondheid of het milieu. Door de toepassing van schone technologieën wordt het ontstaan van afval voorkomen dan wel tot het laagst mogelijke niveau beperkt. De overschakeling van het sulfaatproces naar het chorideproces bij het enige titaandioxide producerende bedrijf in Nederland, is hiermee in overeenstemming.

Van belang is nog dat in de richtlijn met zoveel woorden is aangegeven dat voor zover lid-staten reeds de nodige maatregelen hebben genomen ter uitvoering van de vernietigde richtlijn het niet meer nodig is nieuwe maatregelen te treffen, indien de bestaande maatregelen aan de nieuwe richtlijn voldoen – zie de tweede overweging van de preambule en artikel 12, eerste lid. Voor Nederland betekent dit dat uitsluitend nog voor het deel van de richtlijn, dat betrekking heeft op de emissies naar de lucht, implementatiewetgeving tot stand hoeft te komen.

In de laatste overweging van de preambule van de richtlijn is voorts neergelegd dat de bepalingen van de richtlijn de mogelijkheid voor de lid-staten onverlet laten om op het door de richtlijn bestreken gebied strengere bepalingen ter bescherming van het milieu te handhaven of vast te stellen. Deze overweging, die de uitkomst vormt van uitvoerig

overleg tussen de lid-staten en de Europese Commissie, verschaft een basis om eventueel strengere normen te stellen zonder dat een beroep hoeft te worden gedaan op artikel 100A, vierde lid, van het EEG-verdrag. Juist met het oog daarop is deze overweging in de preambule opgenomen.

In de volgende paragraaf wordt met behulp van een transponerings-tabel aangegeven hoe het deel van de richtlijn, dat betrekking heeft op de emissies naar de lucht, in het onderhavige besluit is verwerkt.

3. Transponeringstabel

Artikel(lid) v.d. richtlijn, betrekking hebbend op of relevant voor emissies in de lucht	Besluit emissie-eisen titaandioxide-inrichtingen
artikel 1 (strekking richtlijn)	behoeft niet te worden geïmplementeerd
artikel 2, eerste lid, onder a, zesde en zevende gedachtenstreepje (definitie van «stof» resp. «SO _x » bij toepassing sulfaatproces) artikel 2, eerste lid, onder b, zesde en zevende gedachtenstreepje (definitie van «stof» resp. «chloor» bij toepassing chlorideproces)	artikel 1, onder d (stof) artikel 1, onder e (SO _x) artikel 1, onder f (chloor)
artikel 2, tweede lid (de in richtlijn nr. 78/176/EEG gedefinieerde begrippen hebben in deze richtlijn dezelfde betekenis) artikel 1, tweede lid, onder d en e, van richtlijn nr. 78/176/EEG (definitie van de begrippen «bestaande industriële vestigingen» en «nieuwe industriële vestigingen»)	artikel 1, onder b en c
noot bij artikel 9, waarin opgenomen omschrijving van «kubieke meter»	artikel 1, onder g
artikel 9, eerste lid, onder a (emissies door bestaande industriële vestigingen die gebruik maken van het sulfaatproces)	artikel 2
artikel 9, eerste lid, onder b (emissies door bestaande industriële vestigingen die gebruik maken van het chlorideproces)	artikel 3
artikel 9, tweede lid (richtlijn laat bepalingen van richtlijn nr. 80/779/EEG onverlet)	behoeft niet te worden geïmplementeerd
art. 9, derde lid, en bijlage (voorgescreven meetmethode SO _x -emissies)	artikel 5
artikel 10 (controle van de daadwerkelijke productie van titaandioxide door de lid-staat)	artikel 7
artikel 11 (voorkoming en hergebruik van afvalstoffen) artikel 11 van richtlijn nr. 78/176/EEG (beste bestaande technieken voor nieuwe industriële vestigingen)	artikel 4
artikelen 12 en 13 (implementatieverplichting voor lid-staten)	behoeft niet te worden geïmplementeerd

4. Gevolgen van het besluit voor het bedrijfsleven.

Op dit moment is er in Nederland één bedrijf waarop het besluit van toepassing is. Dit bedrijf is recent overgeschakeld op het chloride-proces. Het bedrijf zal voldoen aan de eisen m.b.t. de emissies van stof van dit besluit op het moment waarop die eisen voor het bedrijf gaan gelden. Voor de emissie-eis voor chloor bestaat de verwachting dat het bedrijf daaraan eveneens zal kunnen voldoen.

Overigens zij nog opgemerkt dat hoewel in Nederland momenteel slechts één bedrijf titaandioxide produceert, het in het licht van de EG-richtlijn aangewezen is een algemene regeling, zoals vervat in het onderhavige besluit, te treffen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikelen 2 en 3

Emissie-eisen voor stof (artikelen 2 en 3) en chloor (artikel 3):

Aan de emissie-eisen voor stof en chloor zijn vanuit een oogpunt van handhaving in aanvulling op de eisen van de EG-richtlijn uurgemiddelde concentratie-eisen opgenomen. Deze uur-gemiddelde concentratie-eisen betekenen geen versoepeling van de eisen van de richtlijn.

Het begrip «voornaamste bronnen» in de bepalingen in de EG-richtlijn over de stofemissies is ingevuld om redenen van duidelijkheid en handhaafbaarheid van het besluit. Als voornaamste bronnen zijn aange-merkt bronnen met een uitworp van meer dan 2 kg/uur. De grens van 2 kg/uur geldt tot 1 januari 1996; met het trekken van deze grens wordt een redelijke invulling van het begrip «voornaamste bronnen» gegeven. Deze grens wijkt echter af van de grens van 0,5 kg/uur die in de Duitse regelgeving is opgenomen. Met het doel te waarborgen dat bedrijven in Nederland na verloop van tijd aan dezelfde eisen voldoen, als die welke in Duitsland gelden, wordt vanaf 1 januari 1996 dezelfde grens als in Duitsland gehanteerd.

Uitworp van zuurdruppels (artikel 2):

De maatregelen ter voorkoming van de uitworp van zuurdruppels zijn het toepassen van een nevelvanger of een druppelvanger.

Uitworp van zwaveloxiden (artikel 2):

Bij de vaststelling van de beste bestaande technieken spelen de aard en de omvang van de verontreiniging die vrijkomt bij het gebruik van de verschillende technieken, een belangrijke rol.

Artikel 4

Conform artikel 11 van de eerder genoemde EG-richtlijn van 20 februari 1978 betreffende de afvalstoffen afkomstig van de titaandioxide-industrie is in het onderhavige artikel het niveau van de voorzieningen voor de nieuwe inrichtingen vastgesteld. Het begrip «beste bestaande technieken» is het equivalent van «de vanuit milieu-oogpunt minst schadelijke materialen, procédés en technieken die op de markt beschikbaar zijn»; dit is de term die wordt gehanteerd in de derde volzin van genoemd richtlijn-artikel.

Artikel 6

Het onderhavige artikel – dat zijn basis vindt in het vijfde lid van artikel 8.44 van de Wet milieubeheer – biedt het bevoegd gezag de mogelijkheid om met het oog op de controle van de naleving van de in dit besluit gestelde emissie-eisen nadere eisen te stellen met betrekking tot de meet- en controlemethoden en de verstrekking van de meetresultaten aan het bevoegd gezag. Ten aanzien van de wijze van meten van de SO_x-uitworp is het bevoegd gezag daarbij uiteraard gebonden aan hetgeen reeds in artikel 5 direct wordt voorgeschreven aan degene die de inrichting drijft.

Artikel 8

Op grond van artikel 8.44, vierde lid, van de Wet milieubeheer is in dit artikel aan het bevoegd gezag de bevoegdheid gegeven voor bestaande inrichtingen in de zin van het besluit, in de vergunningvoorschriften afwijkende emissie-eisen vast te stellen.

Het gaat daarbij steeds om strengere emissie-normen dan de normen van het besluit; de bandbreedte voor het bevoegd gezag wordt bepaald door enerzijds het niveau van de in het besluit vastgelegde, uit de EG-richtlijn overgenomen emissie-eisen en anderzijds het niveau, behorende bij de toepassing van de beste bestaande technieken, welk niveau is voorgeschreven voor nieuwe inrichtingen. Hierbij dient voor wat betreft het technische aspect uitgegaan te worden van de vanuit milieuoogpunt minst schadelijke materialen, procédés en technieken die op de markt beschikbaar zijn.

Een beslissing tot het opleggen van eisen op het laatstbedoelde niveau zal de toets aan het aan het slot van artikel 8 opgenomen redelijkheids-criterium moeten kunnen doorstaan – dit redelijkheids criterium is in andere bewoordingen ook terug te vinden in de Wet milieubeheer (artikel 8.11, derde lid). Bij de toetsing aan genoemd criterium zal het feit worden betrokken, dat vergelijkbare bedrijven in het buitenland al dan niet aan dezelfde eisen moeten voldoen of op termijn zullen moeten voldoen. Ook is een onderdeel van deze toetsing of door het opleggen van de eisen geen overmatige hoge kosten worden veroorzaakt voor het betrokken bedrijf, rekening houdend met de economische situatie binnen de bedrijfstak.

Zoals hierboven reeds is aangegeven, biedt de EG-richtlijn de ruimte om strengere eisen te stellen. Overigens ligt het niet voor de hand dat de eerstkomende jaren voor het thans in Nederland gevestigde titaandioxide producerende bedrijf een verscherping van de in het besluit genoemde emissie-eisen zal plaatsvinden. Het betrokken bedrijf is enkele jaren geleden overgeschakeld op een nieuw, geavanceerd productieproces, waardoor de door het bedrijf veroorzaakte milieuverontreiniging tot een minimum is beperkt.

Artikel 9

Ingevolge artikel 8.44, zesde lid, van de Wet milieubeheer dient een algemene maatregel van bestuur als de onderhavige een overgangsregeling te bevatten voor inrichtingen die al zijn opgericht op het tijdstip waarop de maatregel in werking treedt. Ter voldoening aan dit voorschrift is artikel 9 opgenomen.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders